

Łódź, dnia 24 sierpnia 2023 roku

Pan
Mariusz Guzicki
Burmistrz Jeżowa

WK – 602/31/2023

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), informuję Pana Burmistrza, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Mieście Jeżów¹. Kontrolą objęto lata 2021-2022 oraz wybrane zagadnienia z 2023 roku dotyczące przede wszystkim: spraw organizacyjnych; zadłużenia; prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; prowadzenia rachunkowości; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów podatkowych i dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji; ewidencji i inwentaryzacji majątku; udzielania pomocy finansowej innym jednostkom samorządowym. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie regulacji wewnętrznych

1. Przyjęte zarządzeniem nr 60/2010 Wójta Gminy Jeżów z dnia 14 września 2010 roku zasady kontroli zarządczej, nie określały sposobu identyfikacji obszarów ryzyka w Urzędzie Gminy w Jeżowie, jak również nie określały zasad raportowania Wójtowi Gminy Jeżów stanu i oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w gminnych jednostkach organizacyjnych. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 17 kwietnia – 5 czerwca 2023 roku. W dniu 3 sierpnia 2023 roku został podpisany protokół kontroli.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) - zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego.

2. Obowiązująca w jednostce polityka rachunkowości nie określała zasad prowadzenia rachunkowości w zakresie sposobu ewidencji zobowiązań wymagalnych, odnotowanych na kontach rozrachunkowych, co było wymagane przez art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), zgodnie z którym – określając zasady (politykę) rachunkowości w jednostce, należy zapewnić w niej możliwość wyodrębnienia wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Ponadto na podstawie § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) – zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach. Powyższe naruszało art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), zgodnie z którym - kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych.

W zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego

Burmistrz Gminy Jeżów zaniechał do dnia 1 czerwca 2023 roku wykonania obowiązku wynikającego z art. 274 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - audyt wewnętrzny prowadzi się w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40.000 tys. zł. Na podstawie danych wynikających z uchwały nr XLVIII/324/2023 Rady Miejskiej w Jeżowie z dnia 31 stycznia 2023 roku oraz jej zmian zaplanowana w budżecie Gminy Jeżów na rok 2023 kwota dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów była wyższa niż 40 000 tys. zł.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Na dzień 31 grudnia 2022 roku odnotowano saldo na koncie 130-42 w wysokości 695,35 zł, które stanowiły środki pieniężne z tytułu niewykorzystanych środków na wydatki związane m.in. z zapłatą odsetek od zaciągniętej pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego,

jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 342), zgodnie z którymi – saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223.

2. Ewidencja operacji gospodarczych i finansowych na kontach syntetycznych księgi głównej Gminy Jeżów (organu) oraz księgi głównej Urzędu Gminy (jednostki budżetowej) nie spełniała wymogów określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, a mianowicie:
 - operacji dotyczącej wpływu na rachunek budżetu środków pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, na podstawie umowy nr 354/OW/PD/2022 z dnia 5 września 2022 roku, pomniejszonej o kwotę naliczonych i potrąconych odsetek, nie odzwierciedlały zapisy wyciągu bankowego nr 183/2022 dokumentującego zdarzenie gospodarcze. Według dokumentu źródłowego - na rachunek budżetu wpłynęła kwota 42.257,27 zł, którą w urzędzeniach księgowych ujęto na kontach: Wn 133-1, Ma 260-16 – 42.486,00 zł (pożyczka) oraz Wn 240-51, Ma 133-1 – 228,73 zł (odsetki) wraz z równoległym zapisem technicznym ujemnym na koncie 133-1 po obydwu stronach. Powyższa operacja powinna być ujęta na kontach: Wn 133, Ma 260 - wpływ środków pożyczki na kwotę 42.257,27 zł, a w dacie faktycznego przekazania środków z rachunku bieżącego na rachunek budżetu jako refundacji potrąconych odsetek zdarzenie powinno być zaewidencjonowane w księgach rachunkowych organu na kontach: Wn 133, Ma 260. Według ww. rozporządzenia - zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym, musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Tożsamy sposób ewidencjonowania przedmiotowego zdarzenia w księgach rachunkowych jednostki inspektorzy stwierdzili w odniesieniu do pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na podstawie umowy nr 804/OW/PD/2022 z dnia 13 grudnia 2022 roku;
 - zdarzenia gospodarcze dotyczące zakupu pozostałych środków trwałych ujmowano na stronie Wn konta 013 - Pozostałe środki trwałe, w korespondencji z kontem 072 - Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych (strona Ma) i równolegle strona Wn konta 401 - Zużycie materiałów i energii, w korespondencji z kontem 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia - umorzenie powinno być księgowane w korespondencji z kontem 401. Tożsamą nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do ewidencjonowania operacji gospodarczej dotyczącej nabycia wartości niematerialnych i prawnych (konto 020).
3. Zaniechano prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 909 – Rozliczenia międzyokresowe, czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju

i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów.

4. Zaniechano ewidencji operacji księgowych w zakresie planu dochodów budżetowych i jego zmian na koncie pozabilansowym 991 - Planowane dochody budżetu oraz w zakresie planu wydatków budżetowych i jego zmian na koncie pozabilansowym 992 - Planowane wydatki budżetu. Powyższe naruszało postanowienia obowiązującej w jednostce regulacji w sprawie przyjętych zasad rachunkowości oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - konto 991 służy do ewidencji planu dochodów budżetowych oraz jego zmian, natomiast konto 992 służy do ewidencji planu wydatków budżetowych oraz jego zmian. Strukturę planu dochodów oraz jego szczegółowość, jak i strukturę planu wydatków oraz jego szczegółowość - regulują odpowiednio art. 235 oraz art. 236 ustawy o finansach publicznych.
5. W odniesieniu do rocznego sprawozdania budżetowego Rb-ST - o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, na koniec 2021 roku - stwierdzono nieprawidłowość w zakresie kwoty prezentowanej w pozycji „środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku”, w której wykazano środki pochodzące z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w łącznej kwocie 3.330.000,00 zł oraz środki pochodzące z konkursu Rosnąca odporność w kwocie 250.000,00 zł. Wymienione środki nie powinny być ujęte w tej części przedmiotowego sprawozdania.
6. W zakresie rocznego sprawozdania budżetowego Rb-ST - o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, na koniec 2022 roku, stwierdzono, że Gmina Jeżów wykazała stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 3.917.842,56, który nie był tożsamy ze stanem środków na rachunku bankowym prowadzonym dla budżetu Gminy Jeżów wynoszącym 3.917.147,21 zł (wyciąg bankowy nr 249/2022) oraz z ewidencją księgową konta 133. Różnica stanowiła kwotę 695,35 zł i wynikała z dodania salda konta 130-42 - Rachunek bieżący jednostki „BGK-Mój Rynek”, na którym znajdowały się środki pieniężne na pokrycie m.in. odsetek z tytułu zaciągniętej pożyczki na wyprzedzające finansowanie. Powyższe stanowiło naruszenie § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.), w którym wskazano, że w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.

7. W przypadku sprawozdań budżetowych Rb-NDS, za okres od początku roku do dnia: 31 marca 2021 roku oraz do dnia 30 czerwca 2021 roku, stwierdzono że kwoty wykonanych dochodów budżetowych w ww. sprawozdaniach nie były tożsame z danymi ewidencji księgowej prowadzonej dla Gminy Jeżów (organ). Powyższe stanowiło naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.).
8. W zakresie bilansu z wykonania budżetu, sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, stwierdzono że po stronie pasywów, w pozycji I.1.2. – Zobowiązania finansowe długoterminowe (powyżej 12 miesięcy), ujęto wszystkie zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, w łącznej kwocie 6.109.265,43 zł. Powyższe było sprzeczne z definicją zobowiązań krótkoterminowych przedstawioną w art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którą - przez ww. zobowiązania należy rozumieć ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Tym samym należy wnioskować, że pozostała część zobowiązań, tj. wymagalnych w okresie powyżej 12 miesięcy, stanowić będą zobowiązania o charakterze długoterminowym.
9. W zakresie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S oraz Rb-28S za miesiące: sierpień 2022 roku i wrzesień 2022 roku, dla Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - operacje wynikające ze sprawozdań budżetowych Rb-27S sporządzonych przez ww. jednostki ewidencjonowano na koncie 901 – Dochody budżetu, w korespondencji z kontem 222 w okresach miesięcznych, w kwotach zbiorczych z pominięciem podziałki planu finansowego, co naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - konto 901 służy do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na stronie Ma konta 901 ujmuje się w szczególności dochody na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 901 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek planu finansowego;
 - operacje wynikające ze sprawozdań budżetowych Rb-28S sporządzonych przez ww. jednostki ewidencjonowano w organie na koncie 902 – Wydatki budżetu, w korespondencji z kontem 223 w okresach miesięcznych, w kwotach zbiorczych z pominięciem podziałki klasyfikacji budżetowej. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów przywołanego rozporządzenia, zgodnie z którymi - konto 902 służy do ewidencji wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na stronie Wn konta 902 ujmuje się w szczególności wydatki jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań budżetowych, w korespondencji z kontem 223. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji.

W zakresie rozrachunków

1. Ewidencję księgową na koncie 201 prowadzono z naruszeniem art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły wprowadzenia do ksiąg rachunkowych dowodów księgowych, dokumentujących dokonanie operacji gospodarczej, w dniu ich zapłaty, co skutkowało brakiem możliwości wyodrębnienia ewentualnych zobowiązań wymagalnych oraz niezakwalifikowaniem ich do odpowiedniego okresu sprawozdawczego.
2. Przypisu należności budżetowych z tytułu terminowego, tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane, przekazania zaliczek z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, dokonywano kwartalnie łączną kwotą, z naruszeniem art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
3. Stwierdzono nieprawidłowe ujęcie w księgach rachunkowych, pod datą 31 grudnia 2022 roku, operacji księgowych wynikających z naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2022 rok, którego wypłaty dokonano w styczniu 2023 roku, a mianowicie:
 - na koncie 225 pod datą 31 grudnia 2022 roku zaewidencjonowano zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od ww. wynagrodzenia, które pobrano od pracownika w styczniu 2023 roku. Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2647 ze zm.) - płatnicy zobowiązani są do pobrania zaliczek od wypłaconego wynagrodzenia i odprowadzenia ich na rachunek właściwego urzędu skarbowego w terminie do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane. W związku z powyższym zobowiązanie podatkowe powstaje w dniu wypłaty wynagrodzenia, a nie w dniu jego naliczenia;
 - na koncie 229 pod datą 31 grudnia 2022 roku zaewidencjonowano składki zdrowotne oraz składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe, stanowiące potrącenie od należnego wynagrodzenia pracowniczego, które pobrano od pracownika w styczniu 2023 roku. Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.) oraz art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1230 ze zm.), płatnik składek (zakład pracy) jest zobowiązany obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Należy zatem stwierdzić, że zobowiązania jednostki wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, w części stanowiącej potrącenie z wynagrodzeń pracowników, powstało w momencie dokonania wypłaty wynagrodzeń, tj. w styczniu 2023 roku, a nie w momencie ich naliczenia, czyli w grudniu 2022 roku.

W myśl art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Dlatego też, ww. zobowiązania publiczno-prawne powinny być zaewidencjonowane na odpowiednich kontach w miesiącu, w którym nastąpiła wypłata wynagrodzenia, a tym samym nastąpił obowiązek ich potrącenia.

W zakresie realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych

1. Na podstawie decyzji wymiarowych objętych próbą kontroli, doręczonych w 2021 roku stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia szczegółowych kont podatników, dotyczące dokonywania przypisu podatku pod inną datą niż data doręczenia decyzji wymiarowych. Organ podatkowy dokonywał w ewidencji przypisu podatku pomimo niedoręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, co stanowiło naruszenie przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 208, poz. 1375) w zw. z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 ze zm.), zgodnie z którym - zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji ustalającej wysokość tego zobowiązania. W wyniku weryfikacji kart kontowych podatników stwierdzono, że organ podatkowy dokonywał przypisu w dniu sporządzenia decyzji. Powyższe oznacza, że organ podatkowy przypisywał nieistniejące zobowiązanie podatkowe. Prawidłowym rozwiązaniem jest dokonanie przypisu podatku w księgowości podatkowej po skutecznym doręczeniu decyzji ustalającej wymiar podatku.
2. W wyniku kontroli terminowości podejmowania czynności windykacyjnych wobec podatników przyjętych do próby, stwierdzono przypadki niewystawiania tytułów wykonawczych lub wystawiania ich z opóźnieniem. Powyższe wskazuje na brak stosowania się przez jednostkę kontrolowaną do uregulowań zawartych w art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 479 ze zm.) oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 2083).

W zakresie udzielania zamówień publicznych

1. W przypadku inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej w m. Kosiska od DP 2920E do DP 2918E”, w zakresie terminowości zwrotu przez jednostkę zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stwierdzono że ww. zadanie zostało odebrane w dniu 5 sierpnia 2021 roku protokołem odbioru końcowego, natomiast zwrotu 70% zabezpieczenia dokonano w dniu 22 lutego 2022 roku (wyciąg bankowy nr 004/2022). Nieterminowy zwrot zabezpieczenia stanowił naruszenie art. 453 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1710 ze zm.), zgodnie z którym - zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane.

2. W §18 ust. 2 ppkt b umowy zawartej w dniu 17 czerwca 2021 roku, dotyczącej zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi gminnej w m. Kosiska od DP 2920E do DP 2918E” zawarto zapis, na podstawie którego zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w przypadku upadłości lub rozwiązania firmy wykonawcy. Tożsamy zapis ustanowiono w § 18 ust. 2 ppkt b umowy zawartej w dniu 12 maja 2022 roku, dotyczącej zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa infrastruktury kulturalnej na placu przy Urzędzie Gminy w Jeżowie”. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 83 ustawy Prawo upadłościowe (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1520 ze zm.), zgodnie z którym - postanowienia umowy zastrzegające na wypadek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub ogłoszenia upadłości zmianę lub rozwiązanie stosunku prawnego, którego stroną jest upadły, są nieważne.

W ramach kontroli zbadano prawidłowość udzielenia zamówień publicznych na zadania: „Przebudowa drogi gminnej w m. Kosiska od DP 2920E do DP 2918E” i „Przebudowa infrastruktury kulturalnej na placu przy Urzędzie Gminy w Jeżowie” – nie stwierdzając naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych.

W zakresie ewidencji składników majątkowych i inwentaryzacji

1. Jednostka nie określiła stawek amortyzacyjnych dla wartości niematerialnych i prawnych. Do określenia zasad umarzania wartości niematerialnych i prawnych zobowiązany jest kierownik jednostki, zgodnie z art. 4 ust. 1, 3 i 5 ustawy o rachunkowości.
2. W odniesieniu do inwentaryzacji przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Jeżów, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stwierdzono że czynności inwentaryzacyjne w większości przypadków ograniczały się do sporządzenia protokołów weryfikacji, do których załączano zestawienia sald kont analitycznych, co nie spełniało wymogu wynikającego z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, dotyczącego powiązania zapisów księgowych z dokumentami źródłowymi i udokumentowania wykonanych czynności inwentaryzacyjnych i wyniku inwentaryzacji.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje **następujące wnioski pokontrolne:**

1. W przyjętych zasadach rachunkowości opisać sposób wyodrębnienia w ewidencji księgowej ewentualnych zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych, mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Zapewnić prowadzenie audytu wewnętrznego w sytuacji zaistnienia przesłanek wynikających z art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
3. Ewidencji operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych organu oraz Urzędu Gminy dokonywać zgodnie z zasadami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego dotyczące likwidacji salda konta 130, ewidencji zakupu pozostałych środków trwałych i ewidencji wpływu pożyczki.
4. Ewidencję księgową prowadzić z zachowaniem wymogów wynikających z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
5. Ewidencję szczegółową na koncie 909 - Rozliczenia międzyokresowe, prowadzić z zachowaniem wymogów zawartych w przepisach rozporządzenia Rozwoju i Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych, mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z których wynika, że ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów.
6. Prowadzić ewidencję na kontach pozabilansowych 991 - Planowane dochody budżetu oraz 992 - Planowane wydatki budżetu, stosownie do wymogów wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, poprzez prawidłowe prezentowanie w sprawozdaniu Rb-ST danych w zakresie środków dotacji i subwencji przekazanych w grudniu na styczeń następnego roku.

8. Zapewnić sporządzanie sprawozdania Rb-ST zgodnie z wymogami określonymi w § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
9. W zakresie sprawozdania Rb-NDS zapewnić przestrzeganie § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
10. W bilansie z wykonania budżetu Gminy Jeżów wykazywać zobowiązania finansowe z uwzględnieniem ich podziału na długo i krótkoterminowe.
11. Zobowiązania z tytułu pobranej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz z tytułu składek odprowadzanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, od wypłaconego pracownikom dodatkowego wynagrodzenia rocznego, w części finansowanej ze środków pracownika, ewidencjonować na kontach zespołu 2 dopiero w związku z wypłatą wynagrodzenia.
12. W zakresie dokonywania przypisów należności podatkowych przestrzegać przepisów § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
13. Zapewnić terminowe podejmowanie czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.
14. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zwracać w terminach określonych w art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.
15. W treści umów zawieranych z wykonawcami zadań inwestycyjnych zaniechać wprowadzania postanowień naruszających art. 83 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku – Prawo upadłościowe i naprawcze.
16. Ustalić stawki i okresy amortyzacji dla wartości niematerialnych i prawnych.
17. Zapewnić należyte udokumentowanie i powiązanie z zapisami ksiąg rachunkowych czynności inwentaryzacyjnych, stosownie do wymogu wynikającego z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Burmistrza o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Jeżowie,
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Jeżowie,
3. aa.